

Die gegewens vir hierdie boek berus alleereers op ou kaarte en tekeninge wat dr. C. Koeman in 1950 oorsee ontdek het. Dit is aangevul met 'n skat van inligting wat prof. Bax in die verloop van die jare versamel het. Dit omvat o.a. ou briewe, rekeninge, besluite van die Politieke Raad, mededelings en opmerkings van amptenare en reisigers. Verder ook waterverftekeninge wat lokaal gemaak is, en die foto's van Elliott, wat al so baie gehelp het by die ondersoek na gegewens uit die ou tyd.

Die boek bestaan uit drie dele, nl. 'n bespreking van die Goewernewoning, die ingang van die ou Heerengracht, wat nou Adderleystraat is en tenslotte die Bo-end van die Tuin. Tot in besonderhede word nagegaan wat aan Thibault, en wat aan Anreith toegeskryf kan word, of watter werk later deur Schutte of ander mense verrig is. By hierdie toeskrywings is natuurlik die datum waarop die verskillende geboue of aanvullings daarvan tot stand gekom het van die grootste belang. Aan die datering word gevolglik baie noukeurige aandag gegee en so kan nou nagegaan word wat in die tyd van Rijk Tulbagh en wat tydens die bewind van Van der Graaff tot stand gekom het. Met hoeveel liefde en belangstelling het hierdie goewerneur en sy seun, Sebastiaan Willem, wat kaptein-ingenieur aan die Kaap was, die verfraaiing van Kaapstad aangemoedig!

Die verskil in voorkoms van die geboue vroeër en vandag word uitvoerig beskryf. Wat is daar in die verloop van die jare, veral egter in die 19de eeu, tog onnodig verbreek en verknoei aan die eertyds so statige en deftig-elegante geboue. Dit betref natuurlik die geboue wat vandag nog min of meer in hul geheel of slegs gedeeltelik bestaan. Want ook hier blyk daar alweer hoe ontstellend veel moois inmiddels verdwyn het, en hoe hierdie aantreklike middelpunt van die stad eintlik van sy mooiste bouwerke beroof is. Wat later in die plek daarvan gekom het, kan by verre na nie opweeg teen wat daar oorspronklik was nie.

Die boek verskaf ook 'n aantal aanvullings op vroeër boeke, terwyl aanvanklike opvattinge weer teengesprek word. Dit betref veral die studie van De Bosdari oor Anton Anreith, wat nou deur 'n paar interessante gegewens aangevul word. Dis opvallend dat ook by hierdie bouwerke om die Tuin, soveel Franse sowel as Oos-Indiese invloed merkbaar is.

Die boek is luuksies uitgegee, gedruk op kunsdrukpapier met baie duidelike afbeeldings van kaarte, tekeninge en geboue. Vir die afmeting van die boek (9½ x 13½ duim), sou ek die origens in 'n mooi donkerrooi kleur uitgevoerde band, graag 'n bietjie sterker gesien het.

Alles in aanmerking geneem, is dit 'n uitstekende boek oor 'n onderwerp wat 'n bietjie meer in besonderhede gaan. Die prys is besonder laag. Dit is onmisbaar vir elkeen wat in die geskiedenis van Kaapstad en die ou Kaapse boustyl belangstel, maar ook vir alle Africana-liefhebbers.

F. G. E. Nilant.

BOEKE ONTVANG VIR BESPREKING

Brink, André P.: Die verhaal van Julius Caesar, R1-15, pp. 135, Human en Rousseau, Kaapstad, 1963.

De Gaaf, H. J.: Catalogus van de Handschriften in Westerse Talen, toebehorende aan het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkekunde, fl. 28, pp. X, 172, Martinus Nijhoff, 's Gravenhage, 1963.

- Dunn, Waldo Hilary*: James Anthony Froude, a Biography, 1857-1894, pp. XIV, 652, 55/-, Oxford, The Clarendon Press, 1963.
- Gilmore, Myron P.*: The Rise of Modern Europe, The World of Humanism, 1453-1517, pp. 326, Harper Torchbooks, Harper and Row, New York and Evanston, 1962.
- Goldie, Fay*: Lost City of the Kalahari, The Farini Story and Reports on other Expeditions, R2-10, pp. VIII, 139, A. A. Balkema, Kaapstad, 1963.
- Grenville, J. A. S.*: Lord Salisbury and Foreign Policy, The Close of the Nineteenth Century, pp. X, 432, 50/-, University of London, The Athlone Press, 1964.
- Hervormde Teologiese Studies*, 19de jaargang, afl. I en II, Oktober 1963.
- Lewcock, Ronald*: Early Nineteenth Century Architecture in South Africa (A Study of the interaction of two Cultures 1795-1837), pp. X, 451, A. A. Balkema, Cape Town, 1963.
- MacMillan, W. M.*: Bantu, Boer and Briton, The Making of the South African Native Problem, revised and enlarged edition, pp. XVIII, 382, 50/-, Oxford at the Clarendon Press, 1963.
- Moss, H. St. L. B.*: The Birth of the Middle Ages, 395-814, 7/6, pp. XVI, 291, Oxford Paperbacks, Oxford University Press, 1963.
- Mozar, Benjamin and Davis, Moshe*: The Illustrated History of the Jews, pp. 408, \$24.95, The Israel Publishing Institute, Jerusalem, Harper and Row, New York and Evanston, 1963.
- Ogg, David*: England in the reign of Charles II, Volume II, 7/6, pp. 389-779, Oxford Paperbacks, Oxford University Press, 1963.
- Rhode, Georg*: Studien und Interpretationen zur Antiken Literatur, Religion und Geschichte, pp. X, 322, Walter de Gruyter und Co., Berlin, 1963.
- Thayer, Charles W.*: Guerilla, pp. XXIV; 195, \$3.95, Harper and Row, New York, 1963.
- The Coelacanth*, Journal of the Border Historical Society, Vol. I, No. 3, Sept., 1963, Special Bible Monument Edition.
- Thomson, David*: World History from 1914 to 1961, pp. IX, 244, 10/6, Oxford University Press, London, 1963. (2nd Edition).

MEDEDELINGS IN VERBAND MET DIE HISTORIESE GENOOTS- SKAP VAN SUID-AFRIKA

- (1) 'n Hoofbestuursvergadering van die Transvaalse afdeling sal op 14 Maart 1964 te Meyerton gehou word.
- (2) 'n Hoofbestuursvergadering van die Historiese Genootskap van Suid-Afrika, sal op 12 September 1964 te Bloemfontein gehou word.
- (3) Op 18 September 1964 word die Jaarvergadering van die Transvaalse afdeling op Meyerton gehou.